

۱۴۳۱

۱۳۷۸ / ۲ / ۲۰

دانشگاه شهید بهشتی

دانشکده حقوق

پایان نامه
جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد
رشته حقوق خصوصی

موضوع
انتقال سهم و سهم شرکت در حقوق شرکتهای ایران و انگلیس

استاد راهنما
جناب آقای دکتر عبدالرسول قدک

استاد مشاور
جناب آقای دکتر پرویز ساورائی

نگارش
محمد صادقی

سال تحصیلی

۱۳۷۶-۷۷

۱۱۳۱/۲

۲۴۳۱۰

«مَنْ عَلَّمَنِي حَرْفًا فَقَدْ سَيَّرَنِي عَبْدًا»

حضرت علی «ع»

من که باشم که بر آن خاطر عاطر گذرم
لطفها میکنی ای خاک درت تاج سرم
دلبرابنده نوازیت که آموخت بگو
که من این ظن به رقیبان تو هرگز نبرم
همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس
که دراز است ره مقصد و من نوسفرم

«حافظ»

در نزد سخاوت تو باران هیچ است
دستان پر از مهر بهاران هیچ است
جان چیست که در مقدمت از کف بنهم
تقدیم تو صد هزار زین سان هیچ است

تقدیم به :

پدر بزرگوار و مادر مهربانم که با از خودگذشتگی و تحمل
سختیهای بیشمار، پیوسته اینجانب را در مسیر دانش
اندوژی یار و همراه بوده‌اند و به همسرم به پاس
صداقت، صفا و صمیمیتش.

«سپاسگزاری»

بس نکته غیر حسن نباید که تا کسی
مقبول طبع مردم صاحب نظر شود

اینک که به شکر الهی پایان نامه حاضر به اتمام رسیده است بر خود فرض می دانم که موقع را مغتنم شمرده از استاد ارجمند جناب آقای دکتر قدک که در تمامی مراحل تهیه پایان نامه ارشادات و ارائه طریق های مستمر ایشان راهگشای اینجانب بود نهایت سپاس و امتنان خویش را اعلام نمایم. همچنین از جناب آقای دکتر پرویز ساورائی، آقای دکتر فخاری و آقای دکتر نیک بخت و آقای دکتر بهرامی اساتید مشاور و داور که اینجانب را مشمول الطاف خویش ساختند مراتب تشکر و قدردانی خویش را اعلام می نمایم.

از مسئولین محترم کتابخانه های دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه تهران، دانشگاه تربیت مدرس و دفتر خدمات حقوقی نیز بلحاظ در اختیار گذاشتن پاره ای مآخذ جدید کمال تشکر را دارم. بعلاوه مراتب سپاس و قدردانی خویش را از مسئولین ذریط در اداره خدمات عمومی بورس اوراق بهادار، روابط عمومی و کتابخانه بورس و کارگزاری های آئین و بانک صادرات و... اظهار می دارم.

امید است که پایان نامه حاضر که محصول تلاش مستمر اینجانب در طی دو سال می باشد مورد لطف و عنایت اساتید حقوق، دانشجویان، وکلاء و قضات قرار گیرد و انتظار دارد که خصوصاً دانشجویان عزیز قبول زحمت نموده و هر نوع نقص و اشکال احتمالی را پس از مطالعه به اینجانب اعلام نمایند.

ما بیدان مقصد عالی نتوانیم رسید
هم مگر پیش نهاد لطف شما گامی چند

محمد صادقی
شهریورماه ۱۳۷۷

نشانه‌های اختصاری: فارسی و انگلیسی

قانون تجارت	ق.ت
قانون ثبت	ق.ث
قانون بخش تعاون اقتصاد جمهوری اسلامی	ق.ب.ت.ا.
قانون شرکتهای تعاونی	ق.ش.ت
قانون تأسیس بورس اوراق بهادار	ق.ت.ب.ا.ب
قانون مالیاتهای مستقیم	ق.م.م
قانون مدنی	ق.م
سال	س
چاپ	چ
جلد	ج
صفحه	ص

صفحه	P
پیشین	OP , CIT
همان مأخذ	IBID

فهرست مطالب

=====

صفحه	عنوان
یک	مقدمه
۱	فصل مقدماتی: شناخت شرکتها
۱	۱- در حقوق ایران
۳	الف): در قانون مدنی
۶	ب): در قانون تجارت
۱۳	۲- در حقوق انگلیس
۲۱	بخش اول: انتقال آزاد حصه شرکاء
۲۳	فصل اول: انتقال سهام در شرکتهای سهامی عام
۲۴	مبحث اول: در حقوق ایران
۲۴	گفتار مقدماتی: کلیاتی راجع به سهم
۲۴	الف): مفهوم و ماهیت سهم
۲۵	بند اول: مفهوم سهم
۲۵	۱- مفهوم ماهوی
۲۶	۲- مفهوم شکلی
۲۹	بند دوم: ماهیت سهم
۳۴	ب): حقوق دارنده سهام
۳۹	ج): خصائص سهام
۳۹	بند اول: سهام واجد شرایط شکلی است

بند دوم: سهام قابل معامله است	۳۹
بند سوم: سهام غیر قابل تجزیه است	۴۰
بند چهارم: حقوق دارنده سهام غیر قابل مشمول مرور زمان است	۴۱
د: انواع سهام	۴۱
بند اول: سهام با نام و سهام بی نام	۴۲
بند دوم: سهام نقدی و غیر نقدی	۴۲
بند سوم: سهام عادی و ممتاز	۴۳
بند چهارم: سهام مدیران	۴۳
گفتار اول: ماهیت انتقال سهام و تمییز آن از موارد مشابه	۴۵
الف: ماهیت انتقال سهام	۴۵
ب: تمییز انتقال سهام از پذیره نویسی، تبدیل و تعویض سهام	۵۲
بند اول: پذیره نویسی سهام	۵۲
بند دوم: تبدیل سهام	۵۵
بند سوم: تعویض سهام	۵۵
گفتار دوم: انتقال سهام خارج از بورس اوراق بهادار	۶۰
الف: انتقال اختیاری سهام	۶۱
بند اول: انتقال بر حسب شکل سهام	۶۱
۱- انتقال سهام با نام	۶۲
- انتقال سهام با نام موقعی که تمام مبلغ اسمی سهام پرداخت شده است	۶۳

- ۶۶ - انتقال سهام با نام موقعی که تمام مبلغ اسمی سهام پرداخت نشده است
- ۷۱ - آثار ثبت انتقال سهام
- ۷۲ - ۱-۱- در روابط طرفین معامله و شرکت
- ۷۳ - ۱-۲- در روابط طرفین معامله و طلبکاران
- ۷۴ - ۱-۳- در روابط ناقل و منتقل الیه
- ۷۶ - ۱-۴- در روابط مدعیان مانکیت سهام
- ۷۶ - تبعات انتقال سهام
- ۷۶ - ۲-۱- آیا ثبت انتقال سهام تنها موقع بیع آن است؟
- ۷۷ - ۲-۲- آیا مفاد ماده ۴۰ آمره است؟
- ۷۷ - ۲-۳- آیا قسمتی از سهام مندرج در ورقه سهام قابل انتقال است؟
- ۷۸ - ۲-۴- آیا انتقال سهام باید به ادارات ثبت شرکتها اعلام گردد؟
- ۸۰ - ۲-۵- مسئولیت شرکت در ثبت انتقال سهام
- ۸۰ - ۲-۶- مالیات بر انتقال سهام
- ۸۱ - ۲-۷- محدودیت‌های انتقال سهام
- ۸۳ - ۲-۸- انتقال سهام در زمان تصفیه یا اعلان بطلان شرکت
- ۸۶ - ۲-۹- مقررات جزائی حاکم بر انتقال سهام
- ۸۹ - ۲- انتقال سهام بی نام
- ۹۴ - بند دوم: انتقال برحسب نوع سهام
- ۹۶ - ۱- انتقال سهام ممتاز

عنوان

صفحه

۹۶	۲- انتقال سهام تضمینی (سهام وثیقه مدیران)
۹۸	۳- وضعیت انتقال سهام قابل بازخرید
۹۹	بند سوم: انتقال برحسب نوع معامله
۱۰۰	۱- بیع سهام
۱۰۲	۲- صلح، هبه و وصیت سهام
۱۰۴	۳- اجاره و وقف سهام
۱۰۷	۴- رهن سهام
۱۱۱	ب): انتقال قهری سهام
۱۱۲	گفتار سوم: انتقال سهام در بورس اوراق بهادار
۱۱۵	الف): شناخت بورس اوراق بهادار
۱۱۵	ب): شیوه انتقال سهام در بورس اوراق بهادار
۱۲۵	ج): مشکلات قانونی نقل و انتقال سهام در بورس اوراق بهادار
۱۲۷	د): انواع معاملات در بورس اوراق بهادار
۱۲۷	بند اول: انواع معاملات سهام برحسب اختیارات تفویضی فروشنده و خریدار به کارگزار
۱۲۷	۱- معاملات با اختیار نامحدود (معاملات باز)
۱۲۷	۲- معاملات با اختیار محدود (معاملات بسته)
۱۲۸	۳- معاملات با اختیار معین
۱۲۸	بند دوم: انواع معاملات سهام از جهت تسویه و مدت زمان آن
۱۲۸	۱- معاملات نقدی

۱۲۸	۲- معاملات به وعده
۱۳۱	مبحث دوم: در حقوق انگلیس
۱۳۲	گفتار مقدماتی: کلیاتی راجع به سهم
۱۳۴	الف): تعریف و ماهیت سهم
۱۳۶	ب): خصائص سهام
۱۳۶	بند اول: سهام واجد شرائط شکلی است
۱۳۶	بند دوم: سهام قابل معامله است
۱۳۶	بند سوم: سهام غیر قابل تجزیه است
۱۳۷	ج): انواع سهام
۱۳۷	بند اول: سهام ممتاز
۱۳۷	۱- سهام ممتاز انباشته و غیر انباشته
۱۳۷	۲- سهام ممتاز مشارک و غیر مشارک
۱۳۸	بند دوم: سهام قابل بازخرید و غیر قابل بازخرید
۱۳۸	بند سوم: سهام قابل تبدیل و غیر قابل تبدیل
۱۳۸	بند چهارم: سهام عادی
۱۳۸	۱- سهام عادی بدون حق رأی
۱۳۸	۲- سهام عادی ممتاز
۱۳۹	بند پنجم: سهام مؤسسين
۱۳۹	بند ششم: سهام مدیران

بند هفتم: سهام ثبت شده و رسید تضمین سهام	۱۳۹
بند هشتم: سهام کاملاً پرداخت شده و کاملاً پرداخت نشده	۱۳۹
بند نهم: سهام کارگری	۱۳۹
بند دهم: سهام فاقد ارزش اسمی	۱۴۰
گفتار اول: انتقال سهام خارج از بورس اوراق بهادار	۱۴۱
الف): انتقال اختیاری سهام	۱۴۲
بند اول: شیوه انتقال برحسب شکل سهام	۱۴۲
۱- انتقال سهام ثبت شده	۱۴۲
۲- انتقال رسید تضمین سهام	۱۴۹
بند دوم: انتقال برحسب نوع سهام	۱۵۱
۱- انتقال سهام قابل بازخرید	۱۵۱
۲- انتقال سهام مدیران	۱۵۲
بند سوم: انتقال برحسب نوع معامله	۱۵۳
۱- بیع سهام	۱۵۳
۲- هبه سهام	۱۵۸
۳- توثیق و گرو سهام	۱۶۰
۴- تراست سهام	۱۶۴
ب): انتقال قهری سهام	۱۶۶
ج): تبعات انتقال سهام	۱۶۹

صفحه	عنوان
۱۷۴	گفتار دوم: انتقال سهام در بورس اوراق بهادار
۱۸۰	فصل دوم: انتقال سهام در شرکتهای سهامی خاص
۱۸۰	مبحث اول: در حقوق ایران
۱۸۱	گفتار اول: شیوه انتقال سهام در شرکتهای سهامی خاص
۱۸۲	گفتار دوم: محدودیت های انتقال سهام در شرکتهای سهامی خاص
۱۸۲	الف): محدودیت های ناشی از اختیارات مدیران یا مجامع عمومی
۱۸۴	ب): محدودیت های ناشی از اعمال حق تقدم
۱۸۵	مبحث دوم: در حقوق انگلیس
۱۸۷	گفتار اول: شیوه انتقال سهام در شرکتهای سهامی خاص
۱۸۸	گفتار دوم: محدودیت های انتقال سهام
۱۸۸	الف): محدودیت های ناشی از اختیارات مدیران
۱۹۱	ب): محدودیت های ناشی از حق تقدم
۱۹۴	فصل سوم: انتقال سهام در شرکتهای مختلط سهامی
۱۹۷	فصل چهارم: انتقال سهام در شرکتهای تعاونی
۲۰۱	مبحث اول: انتقال اختیاری سهام
۲۰۳	مبحث دوم: انتقال فهری سهام
۲۰۵	فصل پنجم: انتقال سهام در شرکتهای دولتی
۲۱۴	بخش دوم: انتقال محدوده حصه شرکاء
۲۱۵	فصل اول: انتقال سهم الشرکه در شرکت با مسئولیت محدود

۲۱۵	مبحث مقدماتی: کلیاتی راجع به سهم‌الشرکه
۲۱۹	مبحث اول: انتقال قراردادی سهم‌الشرکه
۲۱۹	الف): انتقال سهم‌الشرکه به شخص ثالث
۲۲۷	ب): انتقال سهام‌الشرکه به شریک
۲۲۸	مبحث دوم: انتقال فهری سهم‌الشرکه
۲۳۰	فصل دوم: انتقال سهم‌الشرکه در شرکت با مسئولیت نامحدود
۲۳۰	مبحث اول: در حقوق ایران
۲۳۱	گفتار اول: انتقال قراردادی سهم‌الشرکه
۲۳۶	گفتار دوم: انتقال فهری سهم‌الشرکه
۲۳۸	مبحث دوم: در حقوق انگلیس
۲۴۲	فصل سوم: انتقال سهم‌الشرکه در شرکت با مسئولیت نسبی
۲۴۲	مبحث اول: در حقوق ایران
۲۴۴	مبحث دوم: در حقوق انگلیس
۲۴۸	فصل چهارم: انتقال سهم‌الشرکه در شرکت مختلط غیر سهامی
۲۴۸	مبحث اول: در حقوق ایران
۲۴۹	گفتار اول: انتقال سهم‌الشرکه شریک با مسئولیت محدود
۲۵۴	گفتار دوم: انتقال سهم‌الشرکه شریک ضامن
۲۵۷	مبحث دوم: در حقوق انگلیس